تەکفیرکردنی کەسی دیاریکراو وعوزر پێ نەدان بەجەهل و بەتەئویل لە شیرکی گەورەدا

نـــوسەر :
مـاموستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تەکفیرکردن ـی کەسی دیاریکراو وعوزر پێ نەدان بەجەهل و بەتەئویل لە شیرکی گەورەدا

نـــوسەر :
مـاموستا ئـوسامە تەوحیدی شارەزووری

الدولة الإسلامية
خلافة على منهاج النبوة

ئیمام أبو بطین لەلێدوانی بۆ وتەیەکی شــێخ ئیسلام ابن تیمیە دەفەرموێت: (فقد جزم رحمه الله في مواضع كثيرة بكفر من فعل ما ذكره من أنواع الشرك . وحكى إجماع المسلمين على ذلك ولم يستثني الجاهل ونحوه . قال تعالى {إن الله لا يغفر أن يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء}

شێخ ـی ئیسلام لەچەندان شوێن پێداگری کردوە لەسەر تەکفیرکردن ـی ئەوکەسانەی کە ئەو کارە شیرکیانە ئەنجام ئەیەن وە کۆدەنگی موسڵمانانی لەم بارەیەوە نەقڵ کــردووە وە کەسی جاهیل وهاوشێوەکان ـی دەرنەکردوە لەتەکفیر الله دەفەرموێت (بەڕاستی الله لەشیرکــ خۆشنابێ وە جگە لەشیرک خۆشەبێت بۆهەرکەسێ خۆی ویستی لێ بێت)

وقال حاكياً عن المسيح عليه السلام : {إنه من يشرك بالله فقد حرم الله عليه الجنة ومأواه النار...} فمن خص ذلك الوعيد بالمعاند فقط وأخرج الجاهل والمتأول والمقلد فقد شاق الله ورسوله وخرج عن سبيل المؤمنين ".

الله تعالى لەسەر زمانی پێغەمبەر عیسا ئەیگێڕێتەوە علیه السلام كە ـدەفەرموێ (ئەوکەسەی هاوبەش بۆ الله بڕیار بات ئەوا بەهەشتی لەسەر قەدەغەکراوە وە سەرەنجامیشی دۆزەخ ـە) هەرکەسێ ئەم ئایەتە گشتیە تایبەت بکات بەکەسێ کەبەزانستەوە شیرکــ دەکات کەسی جاهیل و تەقلد کار و تەئویل کــاری لێ دەربنێت ئەوا ئەووکەسە لەڕێگای الله ورسولەکەی و ئیمانداران جیابۆتەوە .) رسالة الإنتصارلحــزب الله الموحدين)

ديسان الشيخ عبد الله بن عبد الرحمن أبو بطين له الدرر السنية ج 10 ص 391 – 394 ـدەفەرموێت : (ومما يبين: أن الجهل ليس بعذر في الجملة، قوله صلى الله عليه وسلم في الخوارج ما قال: مع عبادتهم العظيمة؛ ومن المعلوم: أنه لم يوقعهم ما وقعوا فيه إلا الجهل، وهل صار الجهل عذراً لهم؟ ...

ئەوەی ڕونی دەكاتەوە كەجەهل عوزرنیە بەگشـتی وتەی پێغەمبەرە صلى الله عليه وسلم لەبارەی خەواریجەكانەوە كە سەرەڕای زۆری عیبادەتە گەورەكانیان (بەسەگی ناو دۆزەخ وەسف كراون) وە شتێكـی زانراوە ئەوەی خەوارج تێكەوتن هۆكارەكەی جەهل بوو بەڵام ئایا جەهل بۆیان بوە عوزر؟

يوضح ما ذكرنا: أن العلماء من كل مذهب يذكرون في كتب الفقه: باب حكم ((المرتد)) وهو المسلم الذي يكفر بعد إسلامه. وأول شيء يبدؤون به، من أنواع الكفر الشرك، يقولون: من أشرك بالله كفر، لان الشرك عندهم أعظم أنواع الكفر

ئەوەی ئەوە ڕوندەكاتەوە كەباسمان كرد زانایان لەهەموو مەزهەبەكان لەكتابی فیقـهدا باسی حوكم ـی موڕتەد دەكەن (موڕتەد) ئەو كەسەیە كەموسڵمان بوە دواتر لەئیسلام هەڵگەڕاوەتەوە و كافربۆتەوە یەكەم شـت كەزانایان بەهۆكاری موڕتەد بونەوە باسیان كردوە بـابەتی شەریـكدانانە بۆ الله تعالى چونكە شـیركـ گەورەترین كوفرە

ولم يقولوا إن كان مثله لا يجهله، كما قالوا فيما دونه. وقد قال النبي صلى الله عليه وسلم لما سئل: أي الذنب أعظم إثماً عند الله؟ قال: ((أن تجعل لله نداً وهو خلقك)).

زانايان نەيانفەرموو ئەگەر بەعلمەوە شيرک بکات ئينجا کافرە هەروەک چۆن بۆ جگە لەبابەتی شيرک مەرجی علم يان داناوە وە پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرمووی کاتێ پرسياری لێکرا چی تاوانێ لای الله زۆر گەورەيە فەرمووی (هاوشێوەيە بۆالله دابنێيت لەکاتێکدا الله تۆی دروستکردوە)

وقال تعالى: {فريقاً هدى وفريقاً حق عليهم الضلالة إنهم اتخذوا الشياطين أولياء من دون الله ويحسبون أنهم مهتدون} [الأعراف/30]، قال أبن جرير - عند تفسير هذه الاية - : وهذا يدل على أن الجاهل غير معذور ، ومن المعلوم: أن أهل البدع الذين كفرهم السلف والعلماء بعدهم، أهل علم وعبادة وفهم وزهد، ولم يوقعهم فيما ارتكبوه إلاَّ الجهل.

الله دەفەرموێ (دەستەيەکيان ڕێنمای کران ودەستەيەکيان گومڕايان لەسەرچەسپا ئەوان شەيتانەکانيان کرد بوو بەدۆست وپشتيوانی خۆيان لەجياتی الله وە وايان گومان دەبرد ئەوان لەسەر ڕێگای هيدايەتن)

ابن جرير لەتەفسیری ئەم ئـــایەتەدا دەفەرمویّت ئەم ئایەتە بەڵگەیە کەکەسی جاهل عوزری بۆنیە .وەشتیّکی زانراوە ئەو ئەهلی بیدەعانەی سەلەف وزانایان تەکفیریان کردن کەسانیّ بون خاوەن زانست و عیبادەت و زوهد بون ئەوەی توشی کوفری کردن تەنهـــا جەهلەکەیان بوو

والذين حرقهم علي بن أبي طالب بالنار، هل افتهم إلا الجهل؟ ولو قال إنسان: أنا أشك في البعث بعد الموت، لم يتوقف من له أدنى معرفة في كفره،

وە ئەوانەشـی علی کوڕی ابی طالب بەئاگر ســوتاندنی تەنها ئەوەبوو بەجەهلەوە (وتیان علی خوای ئیّمەیە) ئەگەر کەسـیّ بلّیّت من گومانم هەیە لەزیندووبونەوە لەپاش مردن ئەوا کـــەسیّ کەمترین علمی هەبیّت ناوەستیّ لەتەکفیرکردنی خاوەن ئەم وتەیە

وما تقدم من حكاية شيخ الإسلام رحمه الله، إجماع المسلمين على: أن من جعل بينه وبين الله وسائط، يتوكل عليهم، ويسألهم جلب المنافع ودفع المضار، أنه كافر مشرك، يتناول الجاهل وغيره...

ئەوەی لەپیّشتردا لەوتەکەی شیّخ ئیسلام گیّڕامانەوە لەئیجماعی موسڵمانان کەهەرکەسیّ لەنیّوان خۆی والله ـدا کەسیّ بکات بەواسطە وپشتی پیّ ببەستی و داوای لیّ قازانج و لادانی شەڕی لیّ بـــکات ئەوا کافرە موشــریکە جا ئەم حوکمە کەسی جاهیل و جگە لەجاهیل دەگریّتەوە

والقران يرد على من قال: إن المقلد في الشرك معذور، فقد افترى وكذب على الله، وقد قال الله تعالى عن المقلدين من أهل النار {إنا أطعنا سادتنا وكبراءنا فأضلونا السبيلا}

قــورئان ڕەدی ئەوکەسانە ئەیاتەوە کەدەڵێن کەسێ بەکوێرانە شوێن خەڵک دەکەوێ لەشیرکدا عوزری بۆهەیە خاوەن ئەم وتەیە درۆی بەناوی الله ـەوە هەڵبەستوە چونکە الله تعالى لەبارەی ئەوانەوە دەفەرموێت کەچاو لەخەڵکی دەکەن لەڕۆژی قیامەت ـدا دەڵێن (ئێمە گوێرایەڵی و سەرگەورە و زاناکانمان بوین ئەوان ڕێگە ڕاستەکەیان لەئێمە ون کــرد)

... واستدل العلماء بهذه الاية ونحوها، على أنه لا يجوز التقليد في التوحيد، والرسالة، وأصول الدين، وأن فرضاً على كل مكلف: أن يعرف التوحيد بدليله، وكذلك الرسالة، وسائر أصول الدين، لأن أدلة هذه الأصول ظاهرة ولله الحمد ، لا يختص بمعرفتها العلماء))

زانایان بەڵگە دەهێننەوە بەم ئایەتەو هاوشێوەی ئەم ئایەتە کە دروست نیە لەبابەتی تەوحید و لەپەیام ـی ئیسلام و ئصوڵی دین چاولێکەری (تەقـلید) بکرێت بەڵکو فەرزە لەسەر هەموو کەسێ کەتەکلیفی شەرعی لەسەرە شارەزای تەوحید ببێت بەبەڵگەکانیەوە چونکــە بەڵگەکان ـی ئەم ئصولانە ئاشکرایانە الحمدلله وزانیان تایبەت نیە بەزانایان

وه دیسان شێخ له الدرر السنیة ئەفەرموویت : وأما ما سألت عنه أنه هل يجوز تعيين إنسان بعينه بالكفر إذا إرتكب شيئاً من المكفرات ؟

ئەوەی کەپرسیارت کردووە ئایا دروستە تەکفیری کەسێ بەدیاریکراوی بکرێ کاتێ شتێ لەکوفرەگەورەکان ئەنجام بات ؟

فالأمر الذي دل عليه الكتاب والسنة وإجماع العلماء وأنه كفر مثل الشرك بعبادة غير الله سبحانه ..

ئەوەی قورئان وسونەت وئیجماع ـی زانایان بەڵگەن لەسەری ئەوەیە کەهەرکەسێ کوفر بکات وەک ئەنجام ـدانی شەریکدانان بۆالله تعالی لەعیبادەت ـدا

فمن إرتكب شيئاً من هذا النوع أو حسنه فهذا لا شك في كفره ولا بأس بمن تحققت منه شيئاً من ذلك أن تقول كفر فلان بهذا الفعل يبين هذا أن الفقهاء يذكرون في باب حكم المرتد أشياء كثيرة يصبح بها المسلم مرتداً كافراً ويستفتحون هذا الباب بقولهم : من أشرك بالله كفر ، وحكمه أن يستتاب فإن تاب وإلا قتل ، والإستتابة لا تكون إلا مع معين .

جاهەرکەسـێ شتێ لەو کوفرانە ئەنجام بات یان بەباشی دانێت ئەوەگومان لەکوفریدا نیە وە هیچـی تێدانیە گەر لەکەسێکدا ئەو کوفرانە بەدی کرا بلێیت فلان کـــەس کافربوو بەهۆی ئەنجام ـدانی فلانە کردار ئەمە ڕونە کەزانایان لە باسی حوکم ـی مورتەد شتانێکی زۆر باس دەکەن کەموسلمان ئەنجام ـی بات پێی دەبێت بەکـافر وە یەکەم شت کەباسی دەکەن شــیرکە وەحوکمەکەی ئەوەیە داوای تەوبە لەوکەسە دەکرێت ئەگەر تەوبە نەکـات دەکوژرێت وە داوای تەوبە ناکرێت ئیلا لەکەسی دیاریکراو نەبێت

ولما قال بعض أهل البدع عند الشافعي رحمه الله " إن القران مخلوق " قال : كفرت بالله العظيم .

کاتێ هەنێ لە ئەهلی بیدەع لەلای شافعی وتیان قورئان مەخلوقە ئیمام شافعی پێی وتن کـافربوی بەالله تعالی . (الرسائل والمسائل جـ /: 4 . الدرر السنية جـ / 10)

شــێخ أبا بطين لە مجموعة الرسائل ج1/ القسم 3/ص 655 ـدەفەرموێت : فيمن قال إنكم تكفرون المسلمين وحقيقته أنه يعبد غير الله إن القائل ما عرف الإسلام ولا التوحيد والظاهر عدم صحة إسلام هذا القائل لأنه لم ينكر هذه الأمور التي يفعلها المشركون اليوم ولا يراها شيئا فليس بمسلم

ئەوکەسـەی دەڵێت ئێوە موسڵمانان تەکفیردەکەن لەکاتێکدا هەقیقەت ئەوەیە(ئەوانەی تەکفیرکراون) ئەوانە غەیری الله دەپەرستن خاوەن ئەم وتەیە(کەدەڵێت ئێوە موسڵمانان تەکفیردەکەن ئەوا خۆی) ئیسلام ـی نەناسیوە وتەوحیدی نەناسیوە وە زاهیرەن ئەوکەسەی وادەڵێت موسڵمان نیە چونکە ئەوەی دەڵێت ئێوە موسڵمانان تەکفیردەکەن ئینکاری لەو شیرکانە ناکات کەموشـریکانی ئەمڕۆ ئەنجام ـی ئەیەن و بەکێشەی نازانێت بۆیە خاوەن وتە موسڵمان نیە .

الحمد لله رب العالمين